

Министерство на икономиката Главна дирекция “Европейски фондове за конкурентоспособност” – Управляващ орган на ОПИК	НАРЪЧНИК ПО ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА “ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ” 2014-2020 (ОПИК)		Вариант 8
	Глава 5 Приложение 5.1	ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ Образец на Методология и критерии за подбор на операции	страница: 1/2
	Одобен от: Ръководител на Управляващия орган		Дата: януари 2020 г.

МЕТОДОЛОГИЯ И КРИТЕРИИ ЗА ПОДБОР НА ОПЕРАЦИИ

1. Основни параметри	
Управляващ орган	ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност“, Министерство на икономиката
Оперативна програма	Иновации и конкурентоспособност
Приоритетна ос	Приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП“
Инвестиционен приоритет	Инвестиционен приоритет 2.1 „Достъп до финансиране в подкрепа на предприемачеството“
Наименование на операцията	Фонд/ове за промотиране на предприемачеството и предоставяне на първоначално финансиране за устойчиво развитие (Фонд/ове за ускоряване и за начално финансиране)
Цел	<p>Подобряване нивото на оцеляване на МСП, включително чрез насърчаване на предприемачеството;</p> <p>Улесняване на достъпа до финансиране на предприятия на начален етап и на ранен етап на развитието и създаване на устойчиви предприятия в основани на знанията сектори.</p>
Обосновка	<p>Съгласно чл. 37, пар. 2 от Регламент 1303/2013, подкрепата за финансови инструменти се основава на предварителна оценка, която е установила, че са налице доказателства за пазарна неефективност или неоптимална инвестиционна ситуация, и на прогнозното равнище и обхват на публичните нужди от инвестиции, включително видовете финансови инструменти, които да бъдат подкрепени. Предварителната оценка за прилагане на финансовите инструменти по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г.“ от септември 2014 г. предоставя и обосновка за разпределение на средствата по дългов портфейл, дялови инвестиции и инструменти за микрофинансиране, с цел отстраняване на пазарни неефективности и неоптимални инвестиционни ситуации, като в областта на дяловите инвестиции е констатиран дефицит по отношение на финансиране за ускоряване и на начален етап. Във връзка с посоченото предварителната оценка съдържа инвестиционна стратегия, предлагаща</p>

финансирането на фонд за ускоряване и за начално финансиране в рамките на приоритетна ос 2, инвестиционен приоритет 2.1 на ОПИК.

Инструментът осигурява приемственост на инструмента за ускоряване и финансиране на начален етап, изпълняван по JEREMIE като пряко ще допринесе за постигането на специфичната цел по инвестиционен приоритет 2.1, тъй като инвестициите по него ще бъдат насочени към стартирането на бизнес инициативи и развитие на вече съществуващи бизнеси. Принос за постигане на целта ще даде и структурата на инструмента, която ще осигури комплексен пакет за развитие на предприемачеството, който осигурява придобиване на управленски умения и умения за стартиране на нови дейности за предприемачите, а също и финансиране за пазарно развитие и устойчивост на съществуващи предприятия.

В допълнение към горе установените неоптимални условия за инвестиции през първото тримесечие на 2020 г. бе официално обявена пандемия от Световната здравна организация във връзка със заразата от COVID-19. В публикувания Пролетен пакет на европейския семестър за 2020 г., по отношение на България ЕК констатира, че „икономиката на България беше силно засегната от кризата, която се отрази както в сектора на услугите, така и на производствения сектор. Отрицателното въздействие се засилва от намаляващото търсене и доставки и прекъсвания в глобалните вериги на стойност. Мерките, предприети от правителството за да се справи с извънредната ситуация могат да помогнат за смекчаване на последиците от кризата, но тяхното бързо и ефективно прилагане ще бъде от ключово значение за запазването на заетостта и подобряване на ликвидността на предприятията, особено на МСП, и на служителите им“.

В тази връзка е изготвен кратък анализ актуализиращ предварителната оценка и идентифициращ необходимостта от пренасочване на ресурса за капиталови инструменти от приоритетна ос 1 към приоритетна ос 2, инвестиционен приоритет 2.1 с оглед облекчаване на условията и предоставяне в по-кратки срокове на ресурса по дяловите финансови инструменти по посочения инвестиционен приоритет.

Инструментът е включен в инвестиционната стратегия, приложение към Финансовото споразумение, подписано с „Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД (ФМФИБ) и представена на 2-то заседание на Комитета за наблюдение, проведено на 20.05.2016 г. Параметрите на финансовия инструмент са актуализирани съгласно промените в Инвестиционната стратегия, част от проекта на изменение на ОПИК, приет от КН и одобрен от МС с Решение № 320 от 11.05.2020 г.

С оглед облекчаване на условията по дяловите инструменти е направена нотификация, по която е налице положително решение по Схема за държавна

	<p>помощ SA.57052 (2020/N) –България COVID-19: Мярка на България за финансов инструмент по Раздел 3.1 от Временната рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19.</p>
Очаквани резултати	<p>Очакваните резултати от тези дейности са създаване на нови и устойчиви предприятия и работни места в тях чрез повишаване на предприемаческата активност, както и успешното реализиране на нови и перспективни бизнес идеи.</p>
Демаркация	<p>✓ Демаркация с продуктите по JEREMIE:</p> <p>Въпреки, че настоящият продукт има редица сходни елементи с аналогичен продукт по Инициативата JEREMIE, между двата продукта няма да е налице припокриване поради следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Очаква се операциите по продукта за начално финансиране по JEREMIE с допълнителен рециклиран ресурс да са с краен срок до края на 2018 г.; • Всяка дейност на фондовете за ускоряване и финансиране на начален етап по „JEREMIE“ след края на 2018 г. ще бъде ограничена до последващи инвестиции в действащ портфейл; <p>✓ Демаркация с ОПРЧР:</p> <p>Двете програми се допълват и не се припокриват по отношение на мерките за насърчаване на предприемачеството, тъй като посочените мерки се изпълняват по различни цели: по ОПИК се предвижда използването на финансови инструменти за насърчаване на предприемачеството като част от тематична цел 3, която е свързана с повишаване на конкурентоспособността на МСП. Дейностите, подкрепяни с финансови инструменти по ОПРЧР са в рамките на тематични цели 8 и 9 и са съсредоточени в инвестиционни приоритети, насочени към интегриране на пазара на труда на младите хора, самостоятелната заетост и социалното предприемачество. Друго разграничение между двете програми се състои в това, че финансовите инструменти в подкрепа на предприемачеството предвиждат различни форми на финансиране – подкрепата по ОПРЧР е под формата на дългови продукти, а по ОПИК – под формата на дялови инвестиции. По ОПИК ще бъдат подкрепени предприятия, чиито инвестиционни нужди са по-значителни, а по ОПРЧР - новосформирани предприятия, чиито инвестиционни нужди са по-малки.</p>
Продължителност	<p>До 10 години, с възможност за удължаване с още 2 години</p> <p>Период на допустимост на разходите: (1) относно инвестициите при условията на чл. 42, пар.3 на Регламент (ЕС) №1303/2013; (2) относно разходите и таксите за управление при условията на чл. 42, пар.2 на</p>

	Регламент (ЕС) №1303/2013.
Териториален обхват	Инвестициите следват да бъдат изпълнени на територията на Република България, като част от инвестициите в съответствие с чл. 70, пар. 2 от Регламент 1303/2013 могат да се изпълняват извън територията на Република България, но в рамките на ЕС.
Бюджет (ЕФРР и национален)	Общ бюджет на инструмента по ОПИК, вкл. такси и разходи за управление - 75 625 000 ¹ евро (147 909 643.75 лв.)
Режим на държавна/минимална помощ	<p>Инструментът ще бъде изпълняван в съответствие с раздел 2.1 от Насоките относно държавните помощи за насърчаване на инвестициите в рисково финансиране и/или Схема за държавна помощ SA.57052 (2020/N) – България COVID-19: Мярка на България за финансов инструмент по Раздел 3.1 от Временната рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19² и/или Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis.</p> <p>В зависимост от условията на пазара могат да бъдат приложени и правилата за групово освобождаване – чл. 21 „Помощи за рисково финансиране“ от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията.</p>
2. Методология и критерии за подбор на операции	
Допустими крайни получатели	<p>1) МСП съгласно определението в Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията и Закона за малките и средните предприятия и</p> <p>2) Към момента на инвестицията имат основно място на установяване и/или седалище и/или клон в България в съответствие с чл. 1, пар. 5, (а) от Регламент (ЕС) № 651/2014 (в случай, че инструментът се изпълнява в съответствие с правилата за групово освобождаване) и</p> <p>3) Не са „предприятие в затруднено положение“ по смисъла на чл. 2, пар. 18 от Регламент (ЕС) № 651/2014 (в случай, че инструментът се изпълнява в съответствие с правилата за групово освобождаване) и</p> <p>4) Не са „предприятие в затруднено положение“ по смисъла на т. 20 от Насоките за държавна помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение на Европейската комисия (ОВ, С 249/01 от 31 юли 2014 г.) (в случай, че инструментът се изпълнява в съответствие с раздел 2.1 от Насоките относно държавните помощи за насърчаване на инвестициите в рисково финансиране) и</p>

¹ В процеса на прилагане на инструмента е възможно пренасочване на ресурс между Фонд/ове за ускоряване и за начално финансиране и Фонда за рисков капитал.

² Включително съгласно нейни последващи изменения в случай, че има такива.

	<p>5) Съответстват на изискванията на чл. 21, пар. 5 и 6 от Регламент (ЕС) №651/2014 (в случай, че инструментът се изпълнява в съответствие с правилата за групово освобождаване) и</p> <p>6) Не попадат в случаите по чл. 1, пар. 3, (г) и пар. 4 от Регламент (ЕС) № 651/2014 (в случай, че инструментът се изпълнява в съответствие с правилата за групово освобождаване);</p> <p>7) Не попадат в случаите по чл. 3, пар. 3 от Регламент (ЕС) № 1301/2013 на Европейския парламент и на Съвета</p> <p>8) Съответстват на условията на Схема за държавна помощ SA.57052 (2020/N) – България COVID-19: Мярка на България за финансов инструмент по Раздел 3.1 от Временната рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19³ (в случай на инвестиции съгласно нотификацията).</p> <p>9) Съответстват на условията на Регламент 1407/2013 (в случай на инвестиции съгласно правилата за de minimis).</p>
Допустими дейности	<p>Дялови и квазидялови инвестиции в МСП, в предварителен етап на създаване, в начален етап от развитие, стартиращи МСП.</p> <p>Дейностите може да се изпълняват чрез два отделни компонента, разграничени съобразно етапите на развитие на предприятията и вида подкрепа, от която се нуждаят – компонент за ускоряване и компонент за финансиране на начален етап.</p> <p>Не са допустими инвестиции в сектор А Селско, горско и рибно стопанство съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008).</p>
Комбинация с дейности, финансирани с БФП (ако е приложимо)	Инструментът може да бъде комбиниран с безвъзмездна финансова помощ, с която да се финансира техническа помощ за някои от дейностите на фондовете, осъществявани в полза на крайните получатели.
Допустими разходи	<p>1) Разходи и такси за управление на финансовия посредник в съответствие с изискванията на чл. 12-14 от Делегиран Регламент (ЕС) № 480/2014 на Комисията;</p> <p>2) Дялови и квазидялови инвестиции в допустими крайни получатели.</p>
Допустими разходи с БФП (ако е приложимо)	Допустими разходи в съответствие с Постановление на МС № 189 от юли 2016 г.
Минимален размер на помощта	Общата инвестиция в краен получател не може да бъде под 25 000 евро или друг праг съобразно инвестиционната стратегия.

³ Включително съгласно нейни последващи изменения в случай, че има такива.

Максимален размер на помощта	<p>Компонент за ускоряване – 25 000⁴ - 50 000 евро съобразно изискванията за минимален размер на инвестициите посочени в предходния раздел и в Раздел 2, приоритетна ос 2, инвестиционен приоритет 2.1 и Раздел 8 от ОПИК;</p> <p>Компонент за начален етап – до 1 млн. евро, в т.ч. последващи инвестиции в краен получател (максимален размер на инвестицията) при спазване на приложимите към съответната инвестиция правила за държавна помощ.</p>
Интензитет на помощта	Финансиране на ниво финансов инструмент - до 90% финансиране от ФМФИБ и не по-малко от 10% финансиране от частни инвеститори, съобразно приложимите правила за държавна помощ ⁵ .
Продължителност на дейностите	Максимална продължителност на индивидуален проект е 10 години, с възможност за удължаване с още 2 години.
Индикатори	<p>Брой подпомогнати нови предприятия</p> <p>Брой на предприятията, получаващи подкрепа различна от безвъзмездни средства</p> <p>Ръст на заетостта в подпомогнатите предприятия</p> <p>Подкрепа на финансови инструменти за МСП за оборотен капитал</p> <p>Брой МСП с възстановими безвъзмездни средства</p>

⁴ Или друг праг съобразно Инвестиционната стратегия.

⁵ Раздел 2.1.1 от Насоки относно държавните помощи за насърчаване на инвестициите в рисковото финансиране и/или раздел 3.1 от Временната рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19 и/или Регламент 1407/2013 и/или Регламент (ЕС) №651/2014 или съответно от приложимите правила за държавна помощ.